

Een intensieve samenwerking tussen het onderwijs en de culturele instellingen heeft geleid tot een nieuwe invulling van erfgoededucatie in het basisonderwijs in Oldenzaal. Het resultaat van de bijzondere samenwerking: de leerlijn 'Erfgoed verbindt Oldenzaal'.

Groep
1-8

Erfgoed

Leerlijn/project:
Erfgoed Verbindt Oldenzaal

Culturaanbieder:
Stichting Oldenzaalse Musea met Daniëlla van der Stelt
(Palthe Huis) als projectleider.

Foto's: Loveland Film & Photography

Achtergrond

Erfgoededucatie was altijd al een speerpunt van de gemeente Oldenzaal. Er waren al wat losse lessen beschikbaar, maar deze waren niet altijd van even goede kwaliteit. Met de CmK regeling werd er een kans gezien om erfgoededucatie naar een hoger niveau te tillen. Er werd een aanvraag gedaan namens de Stichting Oldenzaalse Musea en deze werd goedgekeurd. Speciaal voor dit project werd er een projectleider aangesteld om de kar te gaan trekken en iedereen bij elkaar te brengen.

Het succes

Het grootste succes van dit project zit hem in de samenwerking. Het was het initiatief van projectleider Daniëlla van der Stelt om te werken in werkgroepen: groepen waarin culturele instellingen en leerkrachten samen zou-

"Het project heeft naast 23 lespakketten vooral heel veel verbinding opgeleverd."

DANIËLLA VAN DER STELT → PROJECTLEIDER VAN HET PALTHE HUIS

TROTS

den werken aan de lespakketten. 'Het was nog best lastig om leerkrachten bereid te vinden om mee te doen' aldus Daniëlla. Door te zoeken naar leerkrachten met een groot hart voor Oldenzaal lukte het toch om genoeg mensen bij elkaar te krijgen. Tijdens de werkgroepen werd in kaart gebracht wat er al werd gedaan aan erfgoededucatie en waarom het toch op de plank bleef liggen. Redenen die naar voren kwamen waren vaak dat het maar 'gewoon een uitje' was, dat het niet goed aansloot bij andere vakken en dat het niet altijd praktisch uitvoerbaar was. Hoe moet het dan? Welke onderwerpen moeten absoluut in de lessen voorkomen en wat moeten de kinderen weten van Oldenzaal? Alles wat uit de werkgroepen naar voren kwam is vervolgens verwerkt in de leerlijn. Alle onderwerpen komen hierin terug. De leerlijn is dus echt sámen gemaakt en de lessen voldoen aan de wensen van het onderwijs.

Foto: www.erfgoedverbindtoldenzaal.nl

Ook de samenwerking met onderwijskundigen Zeeman & De Regt was onmisbaar in dit project. Zij zijn met de input van de werkgroepen aan de slag gegaan. Ze hebben de culturele instellingen geleerd hoe zij educatie kunnen maken. Hoewel we van vrijwilligersorganisaties niet kunnen verwachten dat zij in staat zijn om zelfstandig educatief materiaal te ontwikkelen, zien we nu wel dat deze instellingen weten hoe een les opgebouwd moet worden. Ze hebben geleerd dat je begint met een voorbereidende les, dan een actieve les waarbij je aansluiting moet vinden bij de (beleving van de) leerlingen en afsluit met een les waarin wordt gereflecteerd op dat wat de leerlingen gezien, gehoord of beleefd hebben. Bovendien hebben de vrijwilligers geleerd hoe je lessen voor kinderen interessant kunt maken met specifieke aandacht voor de verschillende leeftijden van de kinderen. Er zijn ook thema-avonden georganiseerd voor de leerkrachten met daarin aandacht voor de leerlijn en deskundigheidsbevordering van de leerkrachten.

"We hebben het enthousiasme kunnen aanwakkeren bij de leerlingen."

HEDWIG DE BRUIJN → BOVENSCHOOLSE CULTUURCOÖRDINATOR

TROTS

De scholen en leerlingen

De ontwikkelde leerlijn is een groot succes. Veel scholen werken met de hele school in themaweken aan erfgoededucatie. Dan nemen scholen soms extra lespakketten af, of bedenken ze zelf extra lessen. Ook is het meermaals voorgekomen dat scholen vragen of Daniëlla (projectleider) aanwezig kan zijn bij de opening. Het slaat dus echt aan op de scholen. De kracht zit hem er ook in dat alles op maat wordt aangeboden. Het is belangrijk dat alles actueel en relevant blijft, en dan kan het alleen nog maar verder uitgebreid en voortgezet worden. Veel scholen weten Stichting Oldenzaalse Musea nu ook rechtstreeks te vinden. Aandacht voor erfgoededucatie is nu een continu proces.

Vroeger kwam cultuureducatie er vaak 'bij' en nu ontdek-

"De verbaasde blikken van kinderen. Die verbazing is zó fantastisch om te zien. Als ze bijvoorbeeld een muziekinstrument in hun handen krijgen dat ze niet kennen."

DANIËLLA VAN DER STELT → PROJECTLEIDER VAN HET PALTHE HUIS

TROTS

"Ik bezoek altijd een keer het aanbod of de leerlijn, om de reacties van de kinderen te zien en wat het hen oplevert. Het plezier en enthousiasme meekrijgen van de kinderen. Het resultaat van mijn inspanningen daadwerkelijk ervaren. Daar word ik heel blij van!"

HEDWIG DE BRUIJN → BOVENSCHOOLSE CULTUURCOÖRDINATOR

TROTS

ken scholen langzaam dat er verbinding mogelijk is met het reguliere curriculum. De lessen worden op deze manier levendiger en de inhoud beklift ook beter. Leerkrachten zien de meerwaarde van cultuureducatie en dat biedt weer kansen!

De toekomst

Bovenschoolse cultuurcoördinator Hedwig de Bruijn geeft aan dat enkele opbrengsten van het project worden meegenomen bij de doorontwikkeling van het Kunstmenu. Zo kunnen de ervaringen ook toegepast worden bij andere disciplines. Het systeem van de drie lessen (voorbereidend, actief en reflecterend) zit nu standaard in het Kunstmenu. En ook het werken met werkgroepen is interessant om te gebruiken voor andere terreinen. Daarnaast is er een wens om het succes van dit project in het primair onderwijs door te trekken naar het voortgezet onderwijs.